

# Flash Notes

## ENT | Record 20

### : Symptomatology

دلوقتی احنا خلصنا ال nose وهنبدا symptomatology ، العيان هيچيلك يشتكى من ايه؟!

- ⇐ هيقولك مناخيري مسدودة يادكتور ، طيب السد ده ناحيه واحده ولا الناحيتين.
- ⇐ مناخيري بتجيب افرازات يادكتور nasal discharge ناحيه واحده ولا اتنين anti nasal or post nasal ،
- ⇐ مناخيري بتنزف يادكتور ،
- ⇐ وجع فى وشى وصداع
- ⇐ وبتنفس من بوقى ، بتتنفس من بوقك ليه؟! علشان مناخيرك مقفوله يقوم الغباء والغباء المستفحل لما يجى السؤال ده مرتين يقوم يقولك ايه؟!
- ايه ال effect of bilateral nasal obstruction العيال مايكتبوش ال mouth breathing ماهى الاجابه النص صفحه بتاع ال mouth breathing ، ماهو لامؤاخدهو واحد مناخيره اتقفلت هيتنفس منين؟!
- من ودانه مثلا ماهو هيتنفس من بوقه.
- ⇐ طيب ال smell disorder واحد مبششمش
- ⇐ وبعدين جحوظ العين اللى هو proptosis .

### Nasal obstruction

الى هو الجدول ده اينعم شكله وحش بس كل ده احنا اخدناه ، ال nasal obstruction يادكتورة اريج ممكن يبقى unilateral or bilateral ، يادكتور H لما نقول symptomatology يبقى ده معناه تجميعه النهج ، وال symptoms اللى تعمل ده زى اما قولتلك..

ال conductive deafness ايه اسبابه؟ اسباب فى ال external canal, drum, Eustachian tube and middle ear.

ايه اسباب ال nasal obstruction ؟!

1. Congenital,
2. traumatic,
3. inflammatory,
4. Neoplastic
5. and miscellaneous.

VISIT...

LANZAROTE  
*Caliente*.COM

حتى في اسباب في ال nasopharynx لسه هنا خدتها في ال pharynx، يعني مثلا لو فيه tumor in nasopharynx مش هيسيب ال nose .

ال congenital ← choanal atresia *تيجي unilateral or bilateral ؟!*

تيجي الاتنين

← traumatic ال fracture nose تعمل unilateral and bilateral ،

← لكن ال FB تعمل unilateral بس،

← وال septal hematoma تعمل bilateral .

ال inflammatory ← sinusitis *بتكون unilateral or bilateral ؟!*

بتبقى uni or bilateral ... ايه المانع انه يجيلك ناحيه واحده او اتنين؟!!

يبقى ال sinusitis تعمل الاتنين bi or uni وعندنا unilateral rhino sinusitis and bilateral rhino sinusitis .

ال طيب ال diphtheria *بتكون uni or bi ؟!*

Unilateral طبعا،

ال طيب ال allergic fungal sinusitis *بتكون uni or bi ؟!*

Mainly unilateral because it is allergy against local antigen.

ال acute sinusitis تعمل uni or bi

ال rhino sinusitis *نزلة البرد تعمل uni or bi ؟!*

تعمل bilateral طبعا لازم bi لانه non specific rhinitis اللى هي common cold .

ال طيب septal abscess ك inflammatory *يعمل uni or bi ؟!*

تعمل bi لان ال hematoma تعمل abscess ...

على فكرة ده حفظ بس انا بفكركم بيه!!!

## Neoplastic

لما ربنا يتلى واحد ب tumor بيجيله unilateral or bilateral ؟

unilateral may be benign or malignant or locally malignant يبقى on one side ، طيب هل

ال cancer ده لما يكبر مش هيزق ويروح الناحيه الثانيه، extensive cancer طالع unilateral وراح

الناحيه الثانيه، احنا لسه مش قايلينها!!!

## Miscellaneous

اللى هي لا congenital or traumatic or inflammatory or neoplastic ، ايه هو ال

miscellaneous الى اخذناه ببس الناحيتين؟!

1. ال allergic rhinitis العاديه
  2. وال rhinitis عاديه antigen-antibody reaction ، vasomotor rhinitis
  3. ال allergic polyp لما ال allergic rhinitis تعملها فاكر لما قولتلك ال ethmoidal بتكون bilateral or multiple?
- امال ال antrochoanal polyp بتكون unilateral or bi ؟!
- بتكون unilateral .
- طيب ال deviated septum بتكون unilateral or bi ؟
- على حسب هي c or s .

## Nasopharyngeal causes

نيجي لل adenoid بتسد ناحيه واحده ولا اتنين؟!

الاتنين لانها في النص فبتسد الناحيتين، لانها في ال Nasopharynx.

الطفل الى يبشخر ابو بربور هو شخر ليه؟ لانها في النص فقفلت الاتنين

دكتور ال tumor يجي unilateral or bi في ال Nasopharynx؟

هو بيجي unilateral بس لما بيملي ال Nasopharynx ببس الاتنين.

اندا ال unilateral :

✓ لو small angiofibroma or nasopharyngeal carcinoma ،

على فكره ال angiofibroma ده tumor بيطلع في ال Nasopharynx بيجي للولاد فقط وهنقله

في ال pharynx يقي ده ال angiofibroma ده اللي زي ال Glomus، ال angiofibroma وال carcinoma تسد الناحيتين لو كبرت وملت ال Nasopharynx يعني الاتنين دول هما دول

بس دول لما كانوا small ودول لما كانوا large .

ال sinusitis لما بيكون ليها dental origin بتبقي unilateral .

س/ دكتور هي ليه ال diphtheria بتبقي unilateral ؟!

ال diphtheria هناخدتها في ال pharynx هي بتعمل pseudo membrane هنا unilateral وتطلع

هنا unilateral وتنزل هنا unilateral ....

ماينفش تيجي bilateral ؟

لا تنفع ال pseudo membrane يسرح ويخنقه علشان كده اسمه الخناق باللغة العربيه.

على فكرة السؤال ده بيجي غالبا يقولك unilateral يعني صعب يجي يقولك causes of nasal obstruction على بعضها كدا.

## Nasal discharge

هي may be unilateral or bi هنقسم ال discharge زي ما قسمناه في ال ear :

- ✓ purulent,
- ✓ muco purulent,
- ✓ watery
- ✓ and blood

هنا هنقسمه نفس التقسيمه بس ال purulent وال mucopurulent هنخليهم على بعض لان هو لو purulent وعندك مخاط عادى وبتنف مع المخاط عادى هيبقي مع ال muco .

## طيب watery ايه الحاجه الوحيده اللي تعمل unilateral nasal watery discharge!؟

هى ال CSF

طيب ايه هى ال Commonest causes of bilateral nasal watery discharge؟

1. ال common cold لكن كمان ..... ،
2. طبعا فى ال catarrhal stage ،
3. ممكن كمان ال vasomotor rhinitis ،
4. ممكن كمان ال allergic rhinitis ،
5. العياط كمان اللي مذاكرة ال ENT كويس ودخل الامتحان وقعد يعيط وقعد يتشحتف والنديل بقي على عينه وعلى مناخيره.

## Food and water

ايه الحاجه الوحيده اللي اخدناها تعمل unilateral؟  
ال oroantral fistula .

طيب ايه اللي يعمل bilateral؟ هو اى اللي بيخرم ال hard palate ؟

ال syphilis بيعمل perforation فى ال palate or cleft palate ، ال palate مشقوق وشلل فى ال palate paralysis، palate مايترفعش علشان يقفل وانت بتشرب.

على فكرة ال palate ربنا خلقه ليه؟  
علشان يقفل وانت بتشرب او بتاكل ، فلو ال palate مقفلش وانت بتاكل يبقى اسمها nasal regurgitation و لو مقفلش وانت بتتكلم الحروف تهرب لناخيك ويقي عندك rhinorrhea sparta.

## ال bloody :

اللى هى epistaxis ، ياه يادكتور ده سؤال طويل اوى يعنى لو جالى cause of unilateral discharge هكتبه ال unilateral cause of epistaxis!؟ للاسف اه من ال. epistaxis

بس كلام بينا وبين بعض لو الناحيتين بيحبوا دم يقي غالباً السبب systemic ولا local؟!  
Systemic ، طيب ولو ناحيه واحده؟! يقي غالباً السبب local .  
على فكره انا بقول غالباً مش قانون.

## طب ال mucopurulent and purulent :

فاكر لما حطيت NB فى اول ال nose وقولت اى obstruction يقي معاه discharge ليه؟  
ماهو حصل stasis and infection ماهو حصل obstruction او انسداد يقوم حاصل stasis and  
infection and discharge وتقوم قايل اسباب ال obstruction من فوق bi and unilateral .

## Crusty

ايه ال commonest cause of bilateral crusty discharge؟

- الست اللى بتجيب ريحه وحشه من مناخيرها هي مش شامه وجوزها شامم طبعا atrophic rhinitis
- ممكن 2<sup>nd</sup> atrophic rhinitis لـ granuloma زى ال scleroma, leprosy, and lupus مش دول يعملوا 2<sup>nd</sup> atrophic rhinitis ،
- ممكن ال septal perforation خرم فى الحاجز الانفى الهوا منفذ على الناحيتين فينشف المخاط فيطلع قشر.

طيب هو ممكن ال crusty يطلع ناحيه واحده؟

اه ممكن لو عملت turbinectomy ناحيه واحده او على ال wider side فى ال deviated septum  
يبقى احنا قولنا سبب من الاسباب من شويه بس هو على فكره مش common يعنى لطالب سنه رابعه ،  
لو انا عملت medial maxillectomy وال cavity واسع بس مكتبتهاش ده الكلام rare .  
يبقى ده سؤال غبي شويه ال epistaxis موضوع طويل شويه فانا ساييه لبكره.

## الصداع

الصداع ده يا ولاد حاجه وحشه اوى وزى ما قولت قبل كده يا احمد من رحمة ربنا على دكاترة ال ENT ان  
اى حد يجيله صداع بيروح على طول لدكتور ENT تخيل اى حد فى العالم مش بس فى مصر يجيله  
صداع بيروح لدكتور ENT الاول لربما تكون جيوب انفيه.

## Headache and facial pain

زى ما الست دى عماله تخبط فى راسها كده انا جاتلى ست فعلاً خابطه راسها فى الحيطه من كتر وجع ال  
migraine ... طيب حد فيكم بيحيله migraine؟! انتم عارفين ان ال migraine ده بيحى للاذكيا بس؟!  
ال migraine ده هو مرض الاذكيا واسمه باللغة العربيه الشقيقه ، لا صغرى ولا كبرى الشقيقه بس.

ايه اسباب ال headache and facial pain؟؟

it may be intracranial or extra cranial.

فعلا ال migraine ده يجي للاذكيا بس مينفعش يجي لواحد بيزرع فى الحقل بتاعه لانه بيشتغل manual بيجي لواحد عمال يفكر لدكتور لمهندس كمبيوتر لواحد عمال يخترع ويفكر.

طبعا انا مش دكتور مخ واعصاب علشان اقعد اقول ال intracranial causes ،  
عاوز الاسباب لا intracranial هي الاسباب لاي pain يا اما traumatic, inflammatory, neoplastic.

## احنا هنا هنقول ال extra cranial causes:

1. انا بتاع ENT يبقي هبتدي باول حاجه وهى ال sinusitis (nasal) ده بيعمل facial pain and headache وكان فيه 3 paragraph او 3 سطور، يبقي اسمه nasal or rhinogenic headache ممكن يجيلك سؤال short ايه اسباب ال rhinogenic headache وهو ده ال nasal cause ،
2. انا بتاع ENT يبقي ال aural cause بعد ال nasal cause .
3. بتدرس ايه فى سنه رابعه بعد ال ENT ؟ رمد يبقي ال Ocular
4. كمان اى اقرب branch لا ENT ؟ اسنان للاسف Dental ، فعلا ده اقرب branch لينا ده ال intimate contact بتاعنا، يبقي dental cause .
- طبعا انتوا عارفين ان تسوس السنه ده اللى هو the commonest cause of facial pain فى حد معندوش تسوس فى سنائه بعد سن الاربعين او الخمسين!!
- طبعا اى حد بيجيله، اومال ليه عملوها كليه لوحديها؟ علشان هي common يقوم عمل وجع فى اللوش وصداع.
5. والبنات كمان يا دكتور اسراء اللى عمالين يمضغوا لبان ليل نهار ال Temporomandibular joint ييوظ، ال joint اتاكل يعنى حصل Temporomandibular joint arthritis.
6. وال cervical اى حد يجيله انزلاق غضروفى فى فقرات الرقبه يقوم يجيله occipital headache ووجع فى رقبته.

## ❖ Neuralgias

يعنى اى كلمه neuralgias ؟ يعنى جنان العصب، يعنى مثلا حد يقولك انا عندي العصب الخامس،  
يعنى العصب الخامس بيستثار ويطلع كهربا.  
عندي العصب التاسع بيستثار ويطلع كهربا فى ال pharynx ده ال neuralgia .

## ❖ Vascular

ال vascular بقي يادكتور اتش زى فى حاله ال migraine بيحصل vasospasm وبعدين  
vasodilatation ده ال aura لو انت فاكر ده ال migraine .

## General ❖

ونخلص منها بقي، أي هي ال general causes؟؟  
فاكر لما قولت constitutional symptoms of infection؟! أي حاجه فيها itis يبقى معاها fever  
and headache.  
طيب ليه بيجي headache يا احمد؟! طبعا بسبب ال toxemia ال toxins اللي في الدم،..

1. يبقى بسبب ال systematic infection وال toxemia .
2. كمان ال constipation بيعمل headache اخدتوه في الفسيولوجي ليه؟! علشان ال  
absorption of toxins from colon كانوا زمان بيقلوا بسبب ال spasm لكن دلوقتي  
بيقلوا بسبب ال absorption of toxin from colon.
3. ال hypertension بيعمل صداع ازاي؟!  
لانه بيعمل destination of cerebral arteries .

على فكره يا اولاد انا نسيت اقولكوا على حاجه، ايه ال pain sensitive structure جوه ال skull؟!

- ال meninges خاصة بتاع ال base اللى هي ال base of skull ،
  - طيب ايه تاني؟! ال cerebral arteries بتبقي distended في ال hypertension
  - كمان ال Dural venous sinus لو كان displaced ب tumor او حاجه ،
  - وال intracranial parts of some cranial nerves اللي ليها جزء sensory زي ال  
trigeminal, vagus يبقى ال intracranial part بتاعه.
- ◀ يبقى اذن ال arteries زي ال cerebral ، وال veins زي ال Dural venous sinuses ، وال nerves  
زي ال cranial nerves اللي فيها sensation ، وال meninges اللي هي ال Dura وبنسميها ال  
basal Dura يعني ال Dura of the base ، والعصب التاسع برضو فيه sensation .

## : Rhinogenic headache ❖

تعالو نقسم مع بعض اسباب ال headache او ال pain :  
حد ينفع يتولد ب pain يعني نسميه congenital pain؟!  
لا طبعا،

يبقى اذا اسباب ال pain اللي في العلم كله :

- ← يا اما traumatic
  - ← او inflammatory
  - ← او neoplastic
- لو مش مكتوبه عندك في الكتاب كلمه traumatic اكتب انت عندك fracture nose ماهي  
تعمل pain .
- ← Infection اخدناه يا ابراهيم ال acute or chronic rhino sinusitis ،
- 3 كلمات فاكر في ال pain بتاع ال sinusitis ،



ال site بيكون فين؟!!

Over the affected sinus ، زى مثلا لو فى ال maxilla يبقى ال pain بيكون over the cheek ويسمع فى السنان.

○ لو هيكون anterior ethmoidal :

، between the eye هيكون

○ لو frontal

، vacuum هيكون

○ لو sphenoid

، retro orbital هيبقى

○ لو posterior ethmoidal :

، retro orbital هيبقى

○ ال sphenoid :

occipital area فى ال

، over the affected sinus site بيبقى

وبيكون more sever in the morning طيب ليه؟!!

علشان ال congestion طول الليل وهو نايم فيصحيه من النوم ...

ببزيدي بال coughing, straining and leaning forward طيب ليه؟!!

لان الضغط ببزيدي

وقمنا رازعين NB على ال vacuum headache:

حد ميعرفش ال vacuum headache! طبعا علشان ال frontal recess اتقفل.

طيب اى هو ال frontal recess؟!!

اللى هو ال fronto-nasal duct ال opening دى او ال duct الطويله دى اتقفلت زى كدا لو ال Eustachian tube اتقفلت فيعمل negative pressure ، وال congestion كانجامد فصحاك من النوم الصبح يبقى starts in the morning لما صحيت من النوم الصبح مشيت على رجليك بال gravity ال discharge ينزل فزئق هنا اكرت بيبقى الوجع ببزيدي فى نص اليوم.

طيب ليه ال congestion ببقل على اخر اليوم؟!!

لانك واقف فالقلب بيضخ الدم against the gravity فال congestion بتاع ال head and neck هيقل فال discharge نزل على اخر اليوم وبالتالي الصداع هيقل.

يحصل امتي؟!!

في ال frontal sinusitis ده اتقفل، ال deviated septum لانه برضو قفلي ال frontal recess و اتكررت في الموضوعين.

هي characterized by periodic attack علشان كذا سميناه periodic headache .

### ❖ Contact headache :

يعنى اي contact headache ؟!

دي ال middle turbinate ودي ال inferior turbinate وال cavity ضيق فوق عند ال turbinate فلو ال septum اتعوج زنق ال turbinate دي بتمثل ال lateral wall وال septum بيمثل ال medial wall ييقي حصل contact مابين ال medial and lateral wall ييقي ال mucosa اتزنقت. ماهو فيه عصب اسمه anterior ethmoidal nerve اتزنق،

فالعيان يجيك ب characteristic symptoms يجي يقولك ايه؟

◀ انا يادكتور الوجة بيبدأ هنا ويقوم سارح على راسي من هنا ...

يعنى من عند ال middle turbinate بيسموه على مستوى سنه رابعه contact headache

وعلى مستوى الما جيستير والدكتوراه سموه anterior ethmoidal syndrome ليه؟!!

لان ال anterior ethmoidal nerve اتزنق وحصله compression .

ال malignant tumor بتاع ال nose and sinus عملت invasion of the Dura ماهو لازم يتوجع علشان ال Dura حساسه وال fracture nose زى ما قولنا.

### ❖ Aural :

احنا قولنا اي اسباب ال pain فى اي organ ؟ infection, tumor or trauma

trauma زى اي؟! زى ال fracture bone of skull including the ear .

infection زى ال otitis media كانت بتعمل pain فى الوش بيزيد اثنا ال mastication ، ال acute

suppurative otitis media بالذات قبل ال perforation لانه طالما حصل perforation هيهداً.

كمان ال complicated otitis media وال NB الحمرا باصلاح وراك وراك فاكرين يا ولاد لما قولتلوكوا دي

اهم NB فى المنهج؟!!!

**Chronic suppurative otitis media is never painful except if complicated with acute exacerbation or rarely malignant transformation.**

Tumor

قولي tumors 3 اخدناهم اللى هما Glomus, carcinoma and acoustic neuroma لو ضغطت على ال nerve .

### Fracture base of skull

## ❖ دى اخر حاجه :ocular

infection, ○

tumor ○

error of refraction، وهنحط trauma and بس هنا هنشيل ال trauma ○

وكاننى بتكلم يا اريج عن طلبة طب نظرهم كلهم ضعيف ال myopia and hypermetropia وال astigmatism كل دول يعملوك صداع الا لو ركبت نضاره.

1. ← *Infection* زى orbital cellulitis and orbital abscess.

2. ← *Tumor* زى orbital tumor and retinoblastoma.

3. ← *Error of refraction* وال *glaucoma* بس هنا فى NB:

بيقولك صداع الرمد بيبقى اكر الصبح ولا اخر النهار؟!

اخر النهار ليه بقي؟!! علشان ال eye straining تعب العين طول النهار فجالك وجع فى العين

وصداع فى الراس، اما صداع ال sinusitis بيكون more sever امتى؟!

In the morning.

## ❖ dental ال

يا اما infection, tumor or trauma

○ طبيب ال tumor فى السنن اللي هو ايه؟!

Adamantinoma

○ وال *infection* زى dental caries and peri apical abscess

ال apex يعنى جذر السنه حواليتها خراج بيقى اسمه peri apical abscess

فقمنا رازعين NB وقولنا

**Dental caries is the commonest cause of facial pain.**

كل الكتب بتقول كدا بس بالامانه انا بقول TMJ arthritis، عند مضغ اللبان يا اسراء هو ده اللي بيعمل pain ويسمع فى الراس ويعمل صداع دى حالات بالهبل انه يجيله TMJ arthritis عند مضغ اللبان بالذات ف البنات علشان ال ligaments ضعيفه.

فيه هنا حد خلع ضرسه قبل كدا؟ ايوه

طيب حصلك ايه بعد ما خلعت؟! يعنى انت كنت واخذ بنج بعد تأثيره ما راح حسيت بايه؟

بوجع بيسمع فى راسي اسمه *extractionneuralgia*

وياحبذا لو دكتور السنن كسرلك الجدر والجدر ده فضل موجود، الجدر ده اسمه شبج السنه، شبج

بالانجليزيه اسمه phantom اللى هى الطياره الشبح، بيقى *phantom tooth* اللى هو شبج السنه

بيطاردك عمال ي irritate ال nerve وعاملك وجع.

- يبقى *post extraction neuralgia or* phantom tooth
- كمان فى ال TMJ يحصل *TMJ arthritis* لانه فيه cartilage مغطى ال condyle وال fossa وبينهم synovial fluid.

طبيب دلوقتى ال cartilage اتاكل والعظم بقى على العظم فعمال يحك فيعمل click وعمال يسمع فى الودن وصداع، راح واحد اسمه costen مخترع حاجه اسمها costitis syndrome . ايه هى بقي؟!

هى عباره عن TMJ arthritis بس الغريبه بقي انها متلازمه ليه؟ علشان معاها tinnitus and deafness يجرى يفتح بوقه يسمع تك تك علشان العظم بيحك فى بعضه فيحصل حاجه اسمها TMJ click ودى بتزيد مع الاكل.

## ❖ Cervical

زى ال cervical spondylosis تيبس فقرات الرقبه انت عارف الايه اللى بتقول " ما بين الصلب والتراتب " دى الصلب ودى التراتب، التراتب اللى هى ايه؟ ربنا خلق الحته دى plastic او كاوتش ودى عظم علشان تعرف تتنى ال vertebral column فادى elastic طب ايه راك؟! لو دى ييبس spondylosis متعرفش تتنى ولا بتاع، العادى يادكتور اهى تعرف تتنى لان دى elastic لان دى بقت fibrous tissue تيبس فقرات العنق فتدوس على ال nerves اللى خارجه من هنا وتسمعلك صداع ووجع فى راسك.

بالمناسبه لما يحصل herniation كدا لل disc يبقى اسمه انزلاق غضروفى، ال prolapse ده اللى هو prolapsed disc يعنى ممكن يعمل cervical disc prolapse تعمل pain هنا ويسمع هنا. طبيب سؤال بسيط اوى: جربت فى مره تسوق لشرم الشيخ او الغردقه او مرسى مطروح بدون توقف ولا راحه؟!

تنزل من العربيه صداع غريب ووجع فى رقبتك يسمعلك هنا ليه؟ لانه حصل spasm of neck muscle فضغطت على العصب بتاع ال cervical plexus يبقى ده neck spasm .

## Neuralgias

اللى هو جنان العصب انا بسميه كدا، تسأل واحد سؤال يقولك انا عندى العصب الخامس، يعنى اى عندى العصب الخامس؟! يعنى العصب يتجنن عنده وي discharge كهربيا، على فكره اكر فى الستات طبعا . جميع انواع الالم اكر فى الستات على فكره الله اعلم حساسين اكر ولا هما بيتوجعوا اكر الله اعلم... لكن جميع انواع الالم اكر فى الستات.

*ايه ال trigeminal neuralgia؟! ده قصته اى؟!*

واحد يقولك يادكتور انا صاحى الصبح فى امانة الله بحلق دقنى بمجرد ما مكنة الحلاقه لمست دقنى يعنى عملت stimulation of trigeminal حسيت بكهربا بتلسع فى وشي مقدرتش اكمل، واحد تانى يجرى يقولك وانا بغسل سناني بالفرشه الصبح (ماهى اللثه تبع ال trigeminal ) مجرد ماالفرشه لمست اللثه حسيت ب sever pain على الناحيه اليمين وكهربا مقدرتش اكمل.

إذا هي عاوزه stimulant زي الفرشه ومكنة الحلاقه وهكذا.

### Paroxysmal attack of pain

يعنى الكهربا دى عماله تروح وتيجى وتروح وتيجى يعنى sudden onset and short duration يبقى  
paroxysmal attack of pain along the distribution of the trigeminal nerve  
على فكره فى ناس ممكن يجيلها ال branch ده بس الى هو ال ophthalmic وفى ناس ممكن يجيلها  
maxillary او mandibular وفيه ناس بيجيلهم كله.

*Precipitated by stimulation of trigeminal* زي ال *teeth brushing or shaving*.

The cause is unknown، السبب مش معروف بس هو تملى اسباب الوجع اكثر فى العصبيين بس  
حديثا بيقلولوا ان فيه vascular loop.

*يعنى اى vascular loop؟!*

يعنى BV او apparent artery لف حوالين ال trigeminal nerve ؟ ده congenital anomaly  
وحصل looping of trigeminal وهو طالع بعد ال brain stem عملوا angiography لبعض  
الحالات ولقوا فعلا vascular loop وطلبوا من دكتور الاشعه انه يدمر ال vascular loop ده وفيه بعض  
الحالات خفت.

ماهو دكتور الاشعه ممكن يعمل embolization ويدمره يبقى ده ال unknown cause بس ممكن  
يكون vascular loop عامل compression على ال trigeminal nerve يعنى انت بتعمله  
decompression كحل.

### Treatment ◀

انا بشبة ياولاد ال neuralgia بال convulsions بس بدل ماهى motor وعضلات عماله تعمل كده لا دى  
sensory عماله تخطف كهربا.

طيب ال convulsions كنت بتعالجه بايه؟!

1. بالـ carbamazepine...

يبقى ده كمان هتعالجه بال carbamazepine ماهى دى convulsion برضو بس sensory يبقى اذا  
هتعالجه بال targetol or carbamazepine .

لكن عيبه ايه على ال long run؟!

بيعمل bone marrow depression ال targetol بتديه فى السوق 200mg tds ثلاث مرات فى اليوم.  
فيه بنت بتقول ان ال targetol ده من ضمن الادويه اللى بتستخدم فى علاج الصداع النصفى، الدكتور  
قال اه ما هو الصداع النصفى احنا مش عارفينله سبب فممكن نعتبره من ضمن ال neuralgia، بس بينى  
وبينك دى تعتبر جريمه ان ادى العيان targetol لفترة طويله يقوم يحصله bone marrow  
depression.

2. *Surgical* بقى لما تدمريه او تموتيله ال trigeminal nerve طبعا فكرة حلوه جدا، موتله ال  
sensation فى الوش فحقنوله سبرتو فى ال trigeminal ganglia اللى اسمها #####،

لغوها بت regenerate بعد 6 شهور بترiche 6 شهور وت regenerate تاني فالحقه تاني بسبرتو علشان تموت،

طيب ما تقطعه ال trigeminal nerve ده دكاتره المخ والاعصاب بقي، يدخل كده يقطع ال trigeminal nerve يدخل كده من تحت ال petrous bone ويروح قاصص.

بس هل ال trigeminal كله؟! لا ال sensory root بتاعه بس لان ليه motor root بيغذى ال muscle of mastication

### 3. *trigeminal neurectomy* بيقى

انما لو قطع ال motor root معاه يبقى عمل مصيبه عمل paralysis of muscle of mastication.

4. *آخر حاجه بيعملوها حديثا اللى هى vascular loop الـ decompression* ده دكتور الاشعه بيعمله.

## طيب ال *glosso pharyngeal neuralgia* :

هو هو نفس تتر الاحداث بس بدل مانقول ال pain فى الوش اللى هو ال trigeminal لا ده ال pain in pharynx اللى هو ال glosso pharyngeal .

طبعا هو اسمه glosso ليه؟

لانه بيغذى ال posterior 3<sup>rd</sup> of tongue اللى هى ال base of the tongue وال pharyngeal علشان بيغذى ال pharynx .

بيقى *paroxysmal attacks along the distribution of glossopharyngeal nerve* اللى هو ال pharynx وال .. base of tongue

طيب *precipitated* بايه؟

ب stimulator بفرشاه اسنن , بماكينه حلاقه , بالاكل , اللقمه لمست ال pharyngeal mucosa جاله الالم وسمعه فى وده عن طريق انهو nerve ؟  
al jacobson's nerve اللى هو branch من ال glossopharyngeal ,

فاكره اللى هو ال tympanic plexus بيقى precipitated by stimulation of glossopharyngeal nerve +swallowing .  
the cause is unknown

ولكن حديثا بيقلوا ايه بقي :

هو ال glossopharyngeal ده خارج من انهي foramen فى ال skull , من ال Jugular foramen ,  
ال lower 4 cranial nerve خارجين من ال Jugular foramen فو هو خارج بصي معدي كده كده  
لقدام فلقى عظمه طويله كده زنقته , العظمه دي هي ال *styloid process* هي ما طولتش , هو اللى حصل  
انه حصل ossification فى ال stylohyoid ligament فلما حصله ossification ضغط على ال  
glossopharyngeal nerve ,

انتو فاكرين ال stylohyoid ligament الي نزل من ال styloid كانه طول , انت لما تصور ال skull كده بصي لايدي كده , وال styloid process طويل هنا وطويل هنا يبقا كانه نسر واقف علي سلك الكهريا او علي الشجرة , نسر واقف كده , ال styloid جاي كده وال styloid جاي كده فراحوا **مسميها Eagle syndrome** او syndrome النسر علشان شكل ال skull ورجلين النسر ,

**Eagle syndrome**: الي هو long styloid process هو مش long ولا حاجه هو elongated بال ossification بتاع ال ligament بس اسمها كده long styloid process .

### ال treatment بتاعه :

نفس ttt بتاع قبل كده carbamazepine ونفس الجرعه حتي ال surgical برضو اقطعه ال glossopharyngeal nerve من عند ال jugular foramen , دكاتره المخ والاعصاب زمان كانو بيعملوها احسن بكتير اوي من دكاتره ال ENT كانو بيدخلو intracranial ويقطعو ال glossopharyngeal nerve , دكتور ال ENT بالكثير اوي بيعملها من بره لكن الحقيقه لما تدخل تقطعه من جوه يبقا احسن بكتير اوي . يعني لما تكسر ال long styloid process افضل يعني glossopharyngeal nerve معدي كده ومزقوق بده , طب ما تكسر ده وتبعده بعيد يبقا كان عامل compression قمت عملت decompression .

### ال classical migraine :

هتش اهو هتش عنده migraine او الشقيقه او الصداع النصفي , طبعا انا بشرح دلوقتي ال classical migraine ال migraine الي بييجي في نص الراس ممكن بييجي في ربع لكن ده classic يجي في نص علشان كده اسمه الشقيقه لانه بيشق الراس .

, **recurrent attack of hemicranial pain preceded by aura**

اويعي تتخيل ان ال migraine يجي لاي حد:

ال migraine بييجي لشخصيه ذكيه عماله تفكر ليل نهار

او شخصيه موسوسه الي هي ال obsessive personality انا قفلت البوتجاز ولا لسه , يا خبر اسود الظاهر اني سببت باب الشقه مفتوح بيجيلك يا اسراء صح , طب انا لو كنت ذاكرت الحته دي ده ممكن تيجي في الامتحان بكره , تقوم من النوم وتفتح الكتاب هي دي الشخصيه الموسوسه او ال obsessive personality هم دول الي يجيلهم migraine .

, **hemicranial pain preceded by aura** , يبقا

### ايه هي ال aura ؟

انت بتعرف عيان ال migraine اول ما يقعد قدامك تساله سوال لما يقولك بيجيلي صداع بيموتني يا دكتور ما بعرفش انزل الشغل , تقوله قبل الصداع ده ما يجيلك بتعرف انه جاي ؟ يقولك اه , طب ازاي ؟

بيقوله بيحصل طنه في ودني تنميله في راسي , بيقولك فيه حاجه بتمشي تحت فروه الراس , يقولك بشوف flash of light قدام عينيا يبقا ده migraine ,

ال **aura** دي بتحصل علشان فيه vasospasm او VC ادت الي aura بعد كده بيتبعها , sever VD

VD ده cerebral arteries حساسه فتعمل ال migraine

علشان كده تعالجه بايه ؟

تحطه في بانيو في مايه دافيه ينالم فيه لحد هنا كده يقوم ال VD ده الدم كله بيتسحب لجسمه , جسمه سخن لان الميه دافيه .

بص ال familial history اكيد حد في العيله بيجيله migraine مش كده يا هتش يعني ال family history is positive in most cases ,

**بصى بقى لل treatment :**

- cafergot

- caffeine

- +ergotamine

علشان بيعمل VC ,

- كمان ال beta blocker حديثا بيستخدموها زي ال propranolol ..

ممکن زي انتي ما بتقولي نستخدم ال tegretol لو هو trigeminal neuralgia ومشكوك فيه ,

ممکن تشرب فنجان قهوه وتقعده في بانيو دافي وبعد ما تقعده في البانيو الدافي ربع ساعه تطلع تخفض نور اوضه النوم بتبقى semi dark وتنام بزايه 45 الصداق هيروح .

❖ **Cluster headache**

ده بقي حاجه ملهاش علاج الحقيقه ده حاجه مقرفه جدا unilateral frontal or temporal الموضوع ده common جدا علي فكره ...

العيان يجي بشكوي *characteristic جدا* : يجي يقولك الحته دهه بتوجعني يا دكتور فانت يخل

اليك ان عنده frontal sinusitis تدوسله عليها بتوجعني يا دكتور ,

وانا لما بيجيلي الصداق وادوس عليها كده مبحسش بالصداق وبحس بالدوسه هو ربنا الهمه كده هو ده

ال cluster headache , بس معاه حاجه ثانيه يا اسراء معاه دموع من العين من نفس الناحيه

ورشح من الانف بالمناسبه ده العن من ال migraine بكتير

**unilateral frontal or temporal headache associated with lacrimation, rhinorrhoea,**

**and nasal obstruction at same side**

سببه مش معروف لدرجه انهم جابو بعض الحلات حطولها بنج موضعي هنا لقوها بتخف في المنطقة

دي الله اعلم ليه , يبغي ده كان ال headache .

ال *rhinogenic headache* مهم .

← انت عارف ان نظريه ال vasculae loop دي قويه جدا والحل بتاعها الي هو ال embolization

بيجيب نتائج حلوه جدا بس الله اعلم العيان بيخف psychologically ولا بيخف لان ال vascular

loop ده كان عامل compression الله اعلم .

← خد بالك لما تيجي تعمل neurectomy لل trigeminal بنقطع ال sensory root بس انما في حاله

ال glossopharyngeal عادي بنقطعه كله هو اصلا مش بيغذي غير عضله واحده بس الي هي ال



stylopharyngeal muscle بس معادش حد بيعمل العمليات دي خلاص , دلوقتي كله بيعمل . decompression

← ال stress هو السبب في كل انواع ال headache وال , neuralgia .

## وفى ال mouth breathing :

التنفس من الانف ,

البنت الجميله دي مناخيرها اتقفلت فبتتنفس من بقها... جات الصوره دي قبل كده في الامتحان وجه سؤال كان عاوز ال ... effect of bilateral nasal obstruction

طبعا الاجابه كانت ال mouth breathing , ال bilateral nasal obstruction يؤدي الي obligation للتنفس من الفم..

👉 ليها ENT complication وليها general complication ,

## تعالو نخلص من ال general :

سعادتك لو مناخيرك قفلت علي الناحيتين هتتنفس من بؤقك فهل الاكسجين الواصل كافي ؟

- لا طبعا انت بتشخر وانت نايم فبهحصل : hypoxia وزياده في  $CO_2$  ... وبالتالي تتخنق بالليل وانت نايم لان سيادتك وانت بتاخذ نفس من بؤقك ال palate بيقل ال posterior pharyngeal wall ويقفل الدنيا ويحصل collapsed negative pressure

وبالتالي *snoring , sleep apnea syndrome* :

دي syndrome مهمه جدا هناخدها في ال pharynx , apnea يعني توقف في التنفس الي بيشخر يا ولاد لو باباك او مامتك تخان في البيت بصله وهو نايم بيتفرج علي التلفزيون تلاقيه راحت عليه نومه وتلاقيه عمال يعمل كده بيشخر وهب يفوق فجاءه , ايه الحركه دي ؟ ما هو اتخنق فصحي , وممكن ما يصحاش في مره ويموت ودي علي فكره من اسباب ال sudden death ... هو صحي ليه ؟

علشان صوته علي لما اتخنق فعمل stimulation لل respiratory centre فراح صاحي والكلام ده هناخده , in details later on

يعني واحده من اسباب ال sudden death هي الخنقه ليه ؟

علشان مناخيرهم مقفوله فحصل partial obstruction و collapse .

يبقي اذا *sleep apnea syndrome* مع ال complication بتاعتها :

لها حوالي 6 او 7 complication هناخدهم في ال pharynx ,

## طب ال ENT complication :

يخيل اليكي يا اريج واحد مناخيرهم اتقفلت هيتنفس من بؤقه عادي ايه المشكله ؟ لا العضو الذي لا يستخدم

يضمّر ال nose معادش بيعدي منها هواء فال cilia هتدمر فمتشمش يعني هل هتشمي من بؤك مثلاً .

### أولا ال cilia ضمرت يؤدي الي :

1. *.rhinitis , sinusitis*
2. كمان *suckling difficulty in infant* هو الواد الي مناخيره مقفوله علي الناحيتين هيعرف يرضع , هيرضع من بؤقه ويتنفس من بؤقه ازاى في نفس الوقت .
3. *speech difficulty* الي هو ال nasal tone of voice الي هو ال rhinolalia clausa الي عكسها rhinolalia aperta صوت اخف مفتوح .
4. *snoring, sleep apnea* ده local , general عنده شخير وخنقه .
5. *smell disorders* هو انت تعرف تشم ببؤك ؟  
هو ايه وظيفه الانف يا سلمى : تدفئه الهواء وتشبعه ببخار الماء , طب ما هو داخل من ال mouth ساقع فيجيك pharyngitis , tonsillitis , dental caries , لان ال saliva هتنشف والمفروض ال saliva دي بتحمي السنان يقي اذا pharyngitis , dental caries , dry mouth , tonsillitis .
6. ينزل هوا ساقع علي ال lung وال larynx يعمل *laryngitis , bronchopneumonia* , *bronchitis* , معادش فيه filter , ال nose كانت بتفلتر ,
7. كمان هيصله *pigeon chest* الي هو صدر الحمامه , الحمام ده مافيش فيه غير الصدر بس ده لو انت غاوي تاكل حمام يعني , الواد ده صدره يقب كده زي الحمامه , يعني ال sternum تقب لقدام , ليه بقي لانه عنده انسداد في الانف فبيحاول ياخذ نفس من مناخيره بالعافيه , ال diaphragm بيحاول ينزل لتحت علشان يوسع ال lung ويعمل negative pressure علشان يشفط , يعني انت تقصد ان ال diaphragm بي contract كل شويه فيشد ال lower costal margin علي ورا فال sternum تقب .  
نقولها تاني : ال diaphragm بي contract جامد علشان ب by pass ال obstruction الي هنا فال diaphragm وهو بي contract يبسحب ال lower costal margin من هنا لورا فال sternum يقب لقدام , علشان كده كل الاطفال الي عندهم bilateral nasal obstruction يجيلهم pigeon chest , لو الموضوع ده فضل لحد سن 6 سنين فالعظم هيكون اكتمل نموه فيفضل بشكله ده , اما لو المشكله اتحلت قبل 6 سنين فالعظم شكله هيتصلح .

### : features of adenoid faces

الواد الي عنده adenoid عرفت منين ان عنده adenoid عامل كده , 7 حاجات بيتكتبوا من ال throat في ال adenoid faces .  
يا سلام لما ام تدخل بابنها عنده adenoid واول ما تقعد قدامك تقولها الواد ده بيشخر وعنده لحميه , تقولك ايه ده يا دكتور انت كانك معانا يا دكتور ده انا جايباه علشان كده , طب ما هو باين , ناديه الجندي واحده من الناس الي عندهم adenoid faces .

### نيجي بقى لل smell disorders :

حاسة الشم , دكتوراه ايه انتي عشان تشمي محتاجه 3 عناصر وهم :

1. ان الحاجه الي انتي بتشميها يكون ليها ريحه مش ميه يعني لان الميه ملهاش ريحه يبقي لازم تكون حاجه ليها ريحه odoriferous material
  2. انت بشم ازاي , المفروض ال particle بتاعه الريحه دي تطلع فتدوب هنا يبقي ال mucosa دي لازم تبقي healthy , moist علشان الريحه تدوب فيها يعني لازم تكون متغطيه ب secretion علشان تدوبها , ولازم تكون
  3. ال olfactory filament تكون intact, healthy علشان تمشي بعد كده في ال olfactory tract وتروح لل olfactory center الي هي الي الان ما يعرفوش هي فين , يعني الريحه لو ما وصلتش زي في حاله ال nasal obstruction ما تشمش , لو ال olfactory mucosa atrophic زي في حاله ال atrophic rhinitis ما تشمش , فاكر الست الي بتجيب ريحه وحشه من مناخيرها هي مش شامه وجوزها شامم .
- طب ليه هي مش شامه ؟ علشان حصل atrophy لل mucosa وال nerve , طب لو حصل دمار لل nerve ما تشمش , يعني مثلا لو tumor ضغط او كسر ال skull base مثلا ودمر ال olfactory nerve فمش هتشم .

طبيب ايه انواع ال smell disorders :

anosmia يعني شم , يعني ما يشمش , hyposmia ما يشمش غير روايح نفاذه اوي الي هي ال diminution of smell يعني حاشه الشم تقلت ,

طب يه اسباب ال anosmia وال hyposmia ؟

☞ يا اما اسباب جوه ال nose فالريحه ما وصلتش nasal obstruction يعني اسباب intranasal ,

☞ يا اما اسباب برضوه جوه ال nose زي atrophy لل mucosa ,

☞ يا اما حصل peripheral neuritis بعد نزله برد viral ,

نقول ثاني كل اسباب ال nasal obstruction زي polyp ساد الريحه هتوصل ازاي :

- ال atrophic rhinitis حصل atrophy لل olfactory mucosa وال nerve او peripheral neuritis , فاكرين لما سالتكم ليكم حد من قرايكم جاله برد وفقد حاسه الشم it may be permanent , ال virus وصل ودمر ال olfactory filament يعني ده اسمه viral peripheral neuritis .

• اسباب cranial :

يعني ايه cranial يعني skull الي هي fracture base of skull ال cribriform plate اتكسرت , طبعا هيجيله CSF rhinorrhoea ,

- intracranial بقي زي ال brain tumor هتاخدها في الرمد زي ال frontal lobe tumor , داس علي ال olfactory filament زي في حاله ### .

مع انها مش من ضمن ال syndrome ما تقاليتش بس لو داس علي ال olfactory

filament ال في ال cribriform plate هيجيله anosmia .  
طالب بيسال هو ال fracture base of the skull ازاي ؟  
الدكتور قاله لو bilateral , ما هو ال fracture base هتلاقي ال anterior cranial fossa هنا , ال cribriform plate يعني هو ده ال عند ال base , ما هو ال base ده خد بالك فيه posterior cranial fossa , middle cranial fossa , anterior cranial fossa , اخدنا في ال anterior cranial fossa ال CSF rhinorrhoea وفي ال middle cranial fossa ال fracture temporal bone , وال posterior cranial fossa هتاخذها في سنه ساته ,  
👉 يبقى المقصود بال skull base ال anterior cranial fossa الي فيها ال olfactory filament ال cribriform plate معديه منه ال .

### نيجي بعد كده يا دكتور امجد لل cacosmia :

يعني ريحه وحشه , شام ريحه وحشه في مناخيره , an ما فيش , hypo قليله , cac ريحه وحشه , يبقى cacosmia يعني شامم ريحه وحشه ,  
ده مين الي يشم ريحه وحشه يا احمد من مناخيره ؟  
الي عنده offensive nasal discharge ,

طبيب مين الي كان عنده offensive nasal discharge ؟

- اللي عنده FB
- وال sinusitis of dental origin الي هي ال oroantral fistula , ما تقولش معاهم ال atrophic rhinitis لان ده معاه anosmia مش cacosmia .

### نيجي بعد كده يا اسراء لل parosmia :

par يعني شبيهه , parosmia يعني شامم حاجه مش موجوده اصلا ,  
واحدة حامل يا دكتوراه الاء تقول لجوزها ايه انا بتوحم علي المانجو في عز الشتا , او انا بتوحم علي كابوريا في عز الصيف , اصل الواد هيطلع بوحمه لو ما جببيليش , عارفين انتو الكلام ده الي هو يقولك لو نفذتش طلباتها , الواد هيطلع بوحمه , تطلع كابوريا مرسومه عليه , فراوله علي حسب الوحمة بتاعتها , يبقى perverted (perversion يعني كاذب

:perverted sense of smell

← اشهر سبب ليه غير الحمل في مصر احنا بتتكلم علي بره ..  
← هو ال hysteria وال epilepsy الي عنده epileptic attack تلاقيه شم ريحه معينه في مناخيره قبل ال epileptic attack علي طول , زي نابليون بونابرت مثلا لما كان يجيله epilepsy فده ال hysteria وال epilepsy وسببها ايه ال parosmia دي الله اعلم , هي شامه مثلا حاجه موجوده وهي مش موجوده , هي شامه لكن ما فيش حاجه موجوده اصلا , perversion يعني كاذب ,

ال hysteria ما يقابلها عندنا ايه ؟ الحمل ,

يعني ايه hysteria ؟

يعني هلاوس يعني السبب psychological زي مثلا كان احد الصحابه قبل ما يموت قال : اني اشم رائحه الجنه , هل فعلا هي موجوده حواليه , لا طبعا بس هو ربنا الهمه الشعور ده , يعني واحد stressed واحد خايف بيته يتحرق تلاقية ليل نهار بيشم ريحه دخان ده عنده هلاوس .

### آخر حاجه النهارده بقى ال proptosis:

يعني protrusion لل eye ball ,

هو normally يا ولاد ال 1\6 الي فوق من القرنيه متغطي بال eye lid , لو بياض ال conjunctiva ظهر يبقي دي proptotic eye ...  
يبقي normally ال 1\6 of the cornea upper متغطي بال upper eye lid , لو ال cornea كلها ظهرت يعني البياض كله ظهر يبقي ده proptotic eye ,

طب ايه الفرق بين ال proptosis وال exophthalmos ؟

هو هو , بس جري العرف وليس scientific ان ال exophthalmos بيكون bilateral وال proptosis بيكون unilateral ,

طب ايه سبب ال proptosis ؟

العين اتزقت , اتزقت بايه ؟

- ← حاجه اخدناها في ال sinus النهارده ,
- ← وال osteoma اخدناها النهارده الصبح ,
- يبقي سبب في ال sinus زي ال mucocele ,
- ← ممكن سبب في ال orbit نفسه حاجه زقت العين ,

طب سبب في ال sinuses لو ال frontal يزق العين فين ؟

downward and laterally طبعا زي ال osteoma وال mucocele وخلافه ,

طب لو ethmoidal يزق العين فين ؟

, laterally

طب لو maxillary يزق العين فين ؟

upward زي ال cancer of maxilla اخدناه النهارده .

- ← طيب حاجه ورا ال orbit زي ال retinoblastoma تزق العين ,
- ← او ال retro orbital hematoma تزق العين forward , haematoma , cellulitis abscess , tumor , كل ده يزق العين .

## ال lacrimal gland :

فيه حاجه اسمها ال lacrimal gland , وحاجه اسمها ال lacrimal sac , ال lacrimal gland بتكون above and lateral to the eyeball وال lacrimal sac هنا medial to the eyeball , ال above and lateral لل eyeball دي زي ال salivary gland structure بييجي فيها نفس ال tumor الي بييجي لل salivary gland , ومتغذيه بال facial بال greater superficial petrosal . nerve

ال lacrimal gland دي لو تورمت يعني لو حصل mixed salivary tumor فيها تزق العين فين ؟

العكس يعني downward and medially , طب ولو في ال lacrimal sac زي في حاله ال dacryoscleroma ؟ يبغي laterally .

طيب causes في ال nasopharynx وال nasopharynx اهو يا ولاد , ده ال inferior orbital fissure تحت , فلو ال tumor دخل هنا زي ال angiofibroma يزق العين هنا يعني هنسميها عين الضفدعه او ال frog face deformity او لو cancer كمان ممكن ي destroy العظم ويزق العين , بس انا لو بتكلم عن ال benign angiofibroma بتزق العين عن طريق ال inferior orbital fissure .

## نيجي بقى لل cavernous sinus :

هو مش ال cavernous sinus ده ورا ال orbit , مش الدم ده اتجلط وهيبقي inflamed , طيب ما هو هيزق العين وفي حاله دي هيبقي pulsating ليه ؟

← لان ال internal carotid artery جوه ال cavernous sinus والدم ده اتجلط عمل fixed mass فعمال يزق , قبل كده كان fluid , يبغي هتعمل pulsating proptosis .

## اخر حاجه ال endocranial thyrotoxicosis :

ده الي بيعمل ال exophthalmos , حد شاطر بقي يجاوبني ليه ال thyrotoxicosis ال primary الي هو ال grieves disease بيبغي فيها exophthalmos ؟

← بسبب ال retroorbital fat deposition علشان ال LATS الي هي ال long acting thyroid stimulators فيحصل deposition of fat ورا ال orbit فيحصل exophthalmos , علشان كده ال exophthalmos ...

دلوقت بيعالجوه دكاتره ال ENT بيدخل من ال sphenoid sinus وال posterior ethmoid من ورا ال orbit ويشيل ال fat , ده الي هو ال thyrotoxicosis .

